

entuzjaści edukacji

Uwarunkowania osiągnięć językowych – w stronę modelu wyjaśniającego

Próba rekonstrukcji roli czynników kształtujących osiągnięcia w zakresie języka

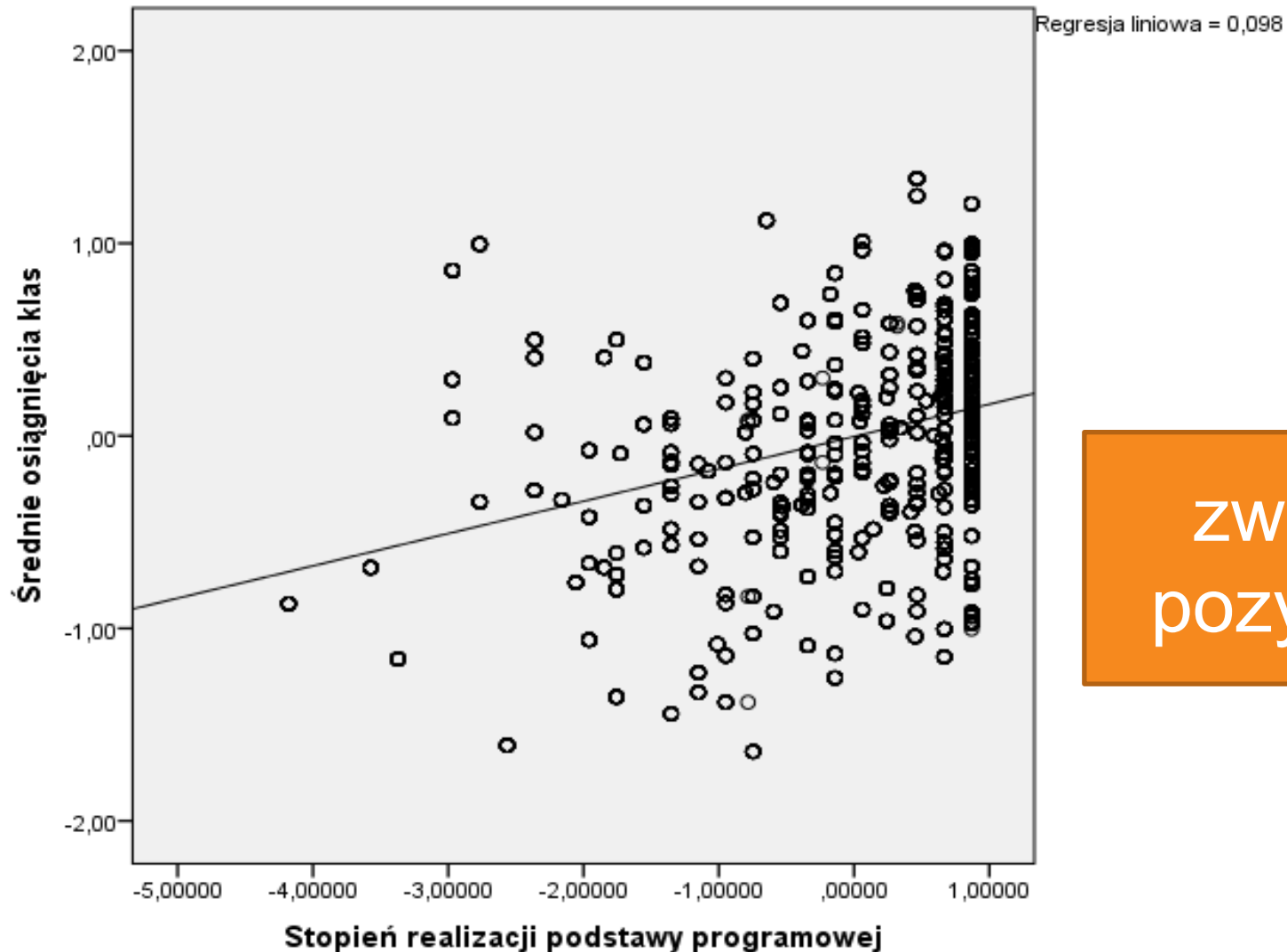

Zanim przejdziemy do modeli – kilka uwag ogólnych i cztery problemy

- 1. Problem deklaratywności i aprobaty społecznej**
- 2. Problem z wnioskowaniem na temat relacji przyczynowo-skutkowych**
- 3. Problem ze zróżnicowaniem wewnątrz- i międzyklasowym (i szkolnym)**
- 4. Problem endogeniczności**

Stopień realizacji podstawy programowej

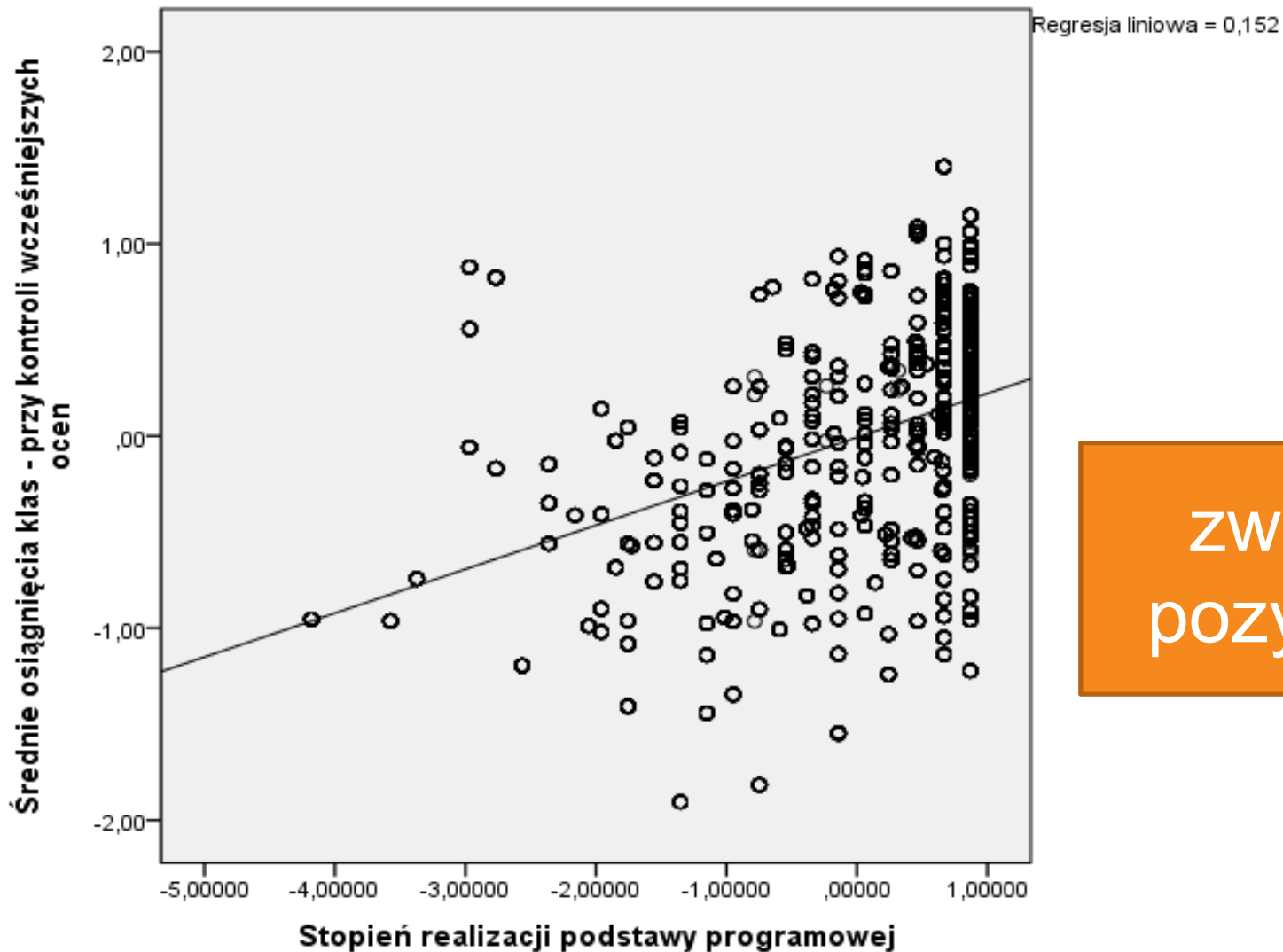

związek
pozytywny

Poziom realizacji PP jako warunek konieczny, ale niewystarczający powodzenia

Stopień realizacji podstawy programowej

związek
pozytywny

Poziom realizacji PP jako warunek konieczny, ale niewystarczający powodzenia

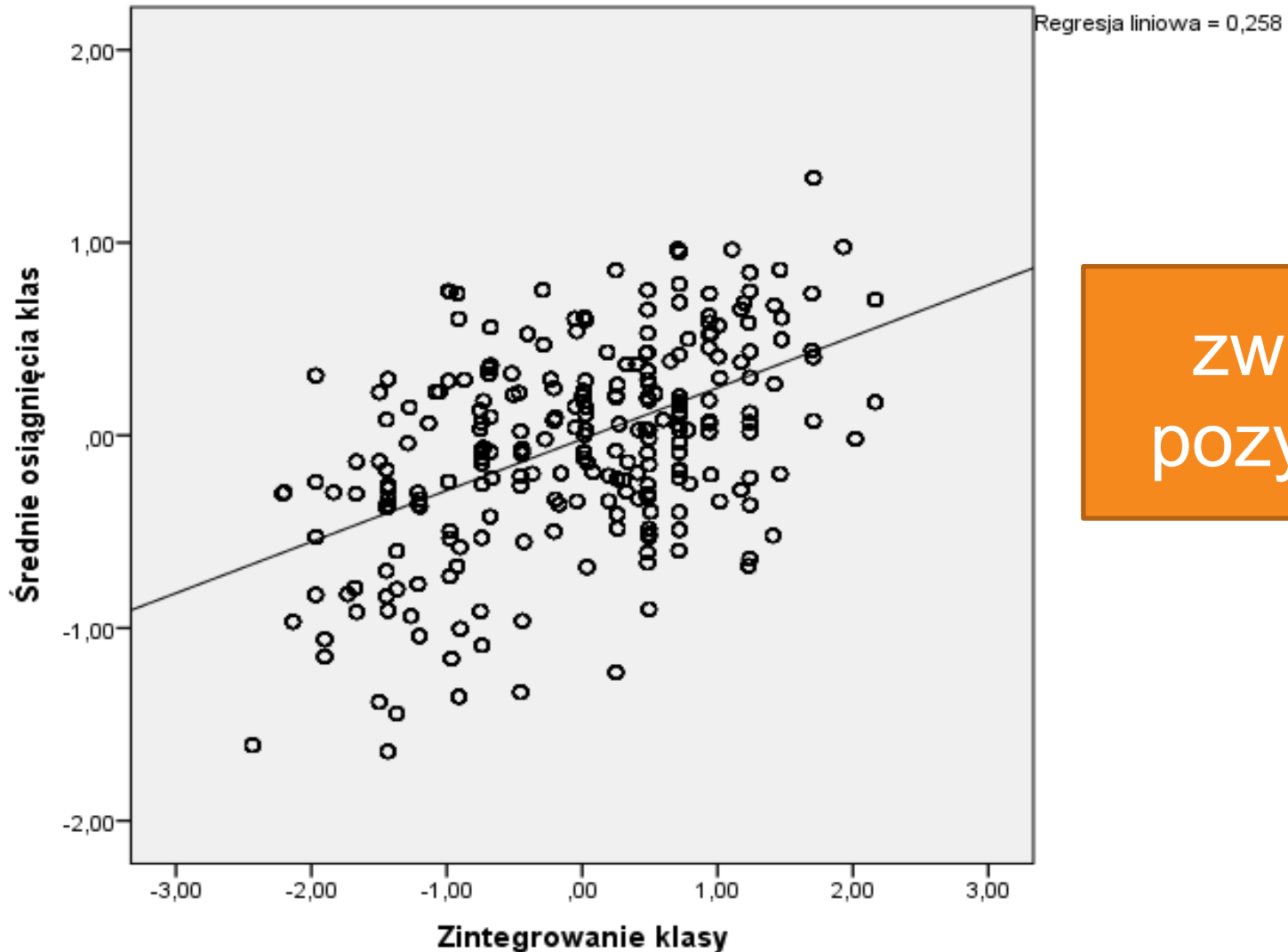
Zintegrowanie klasy + postrzegany „poziom”

A1. W jakim stopniu poniższe stwierdzenia pasują do badanej klasy?

	Zdecydowanie nie	Nie	Ani tak, ani nie	Tak	Zdecydowanie tak
1. Uczniowie z tej klasy są zgrani.
2. Trudno pracuje się z tą klasą.
3. Jest to klasa trudna wychowawczo.
4. Uczniowie z tej klasy interesują się językiem polskim.
5. To jest zdolna klasa.

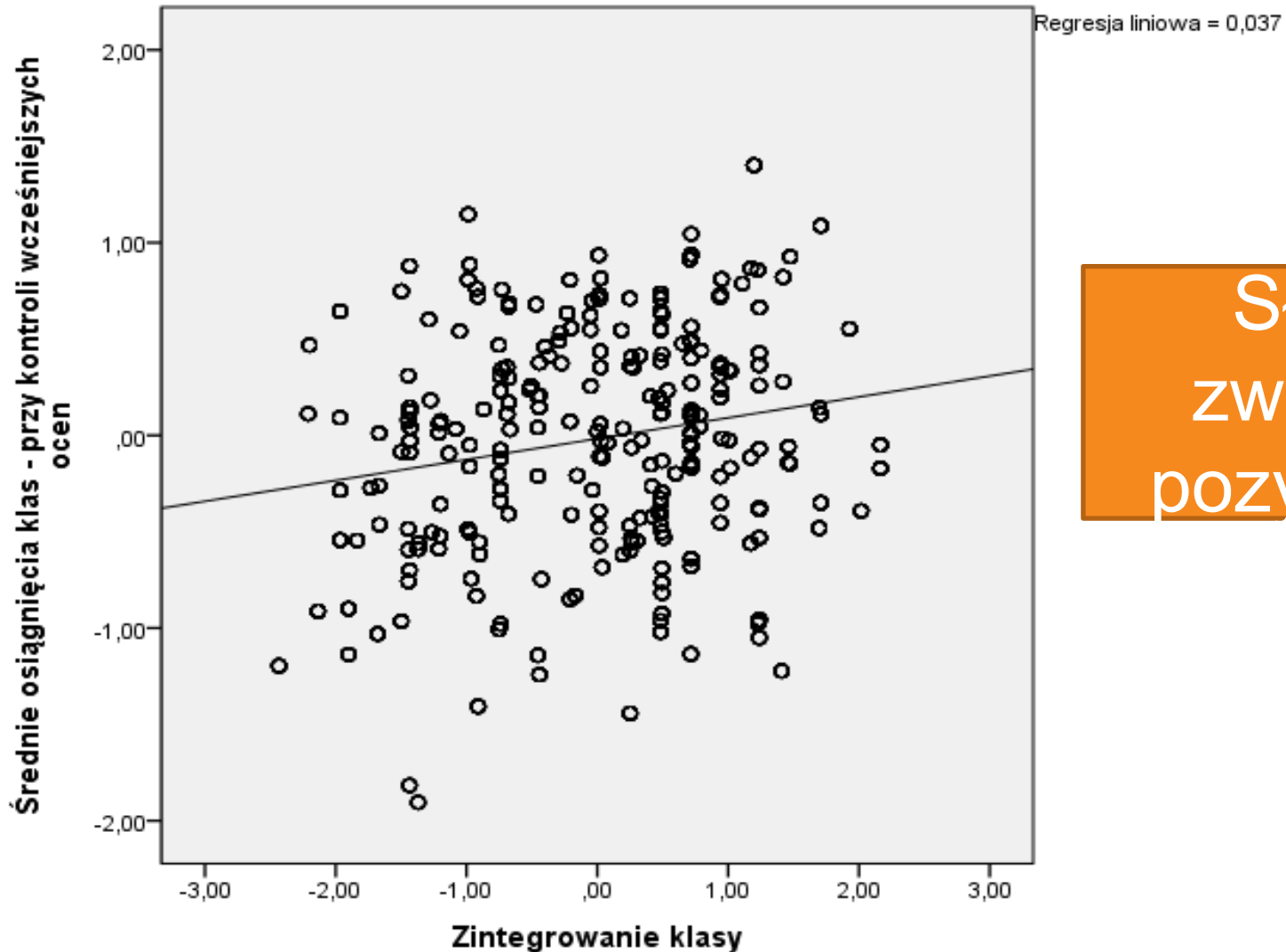
Zintegrowanie klasy + postrzegany „poziom”

związek
pozytywny

Zintegrowanie klasy

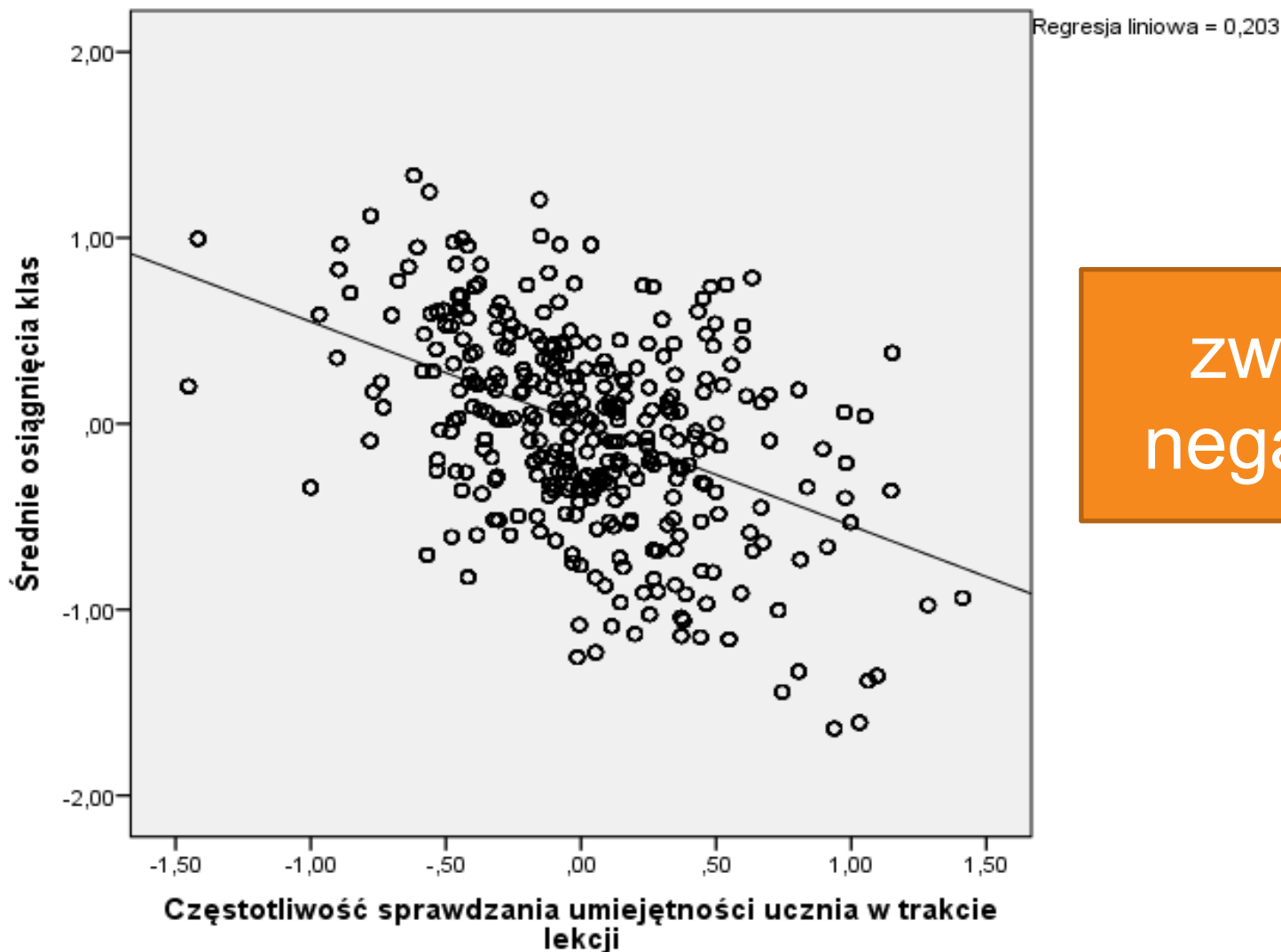
Słaby
związek
pozytywny

Częstotliwość sprawdzania umiejętności ucznia w trakcie lekcji

C3. Jak często Twój nauczyciel sprawdza Wasze umiejętności zdobyte na lekcjach języka polskiego, poprzez:

		4-5 razy w tygodniu	2-3 razy w tygodniu	1 raz w tygodniu	Co najmniej raz w miesiącu	Kilka razy w roku	Nigdy lub prawie nigdy
1.	kartkówki?
2.	sprawdziany podsumowujące omówiony dział?
3.	prace klasowe?
4.	wypracowania pisane na lekcji?
8.	odpowiedzi ustne?
9.	recytacje?
10.	projekty (praca samodzielna lub w grupach)?
11.	dyktanda?

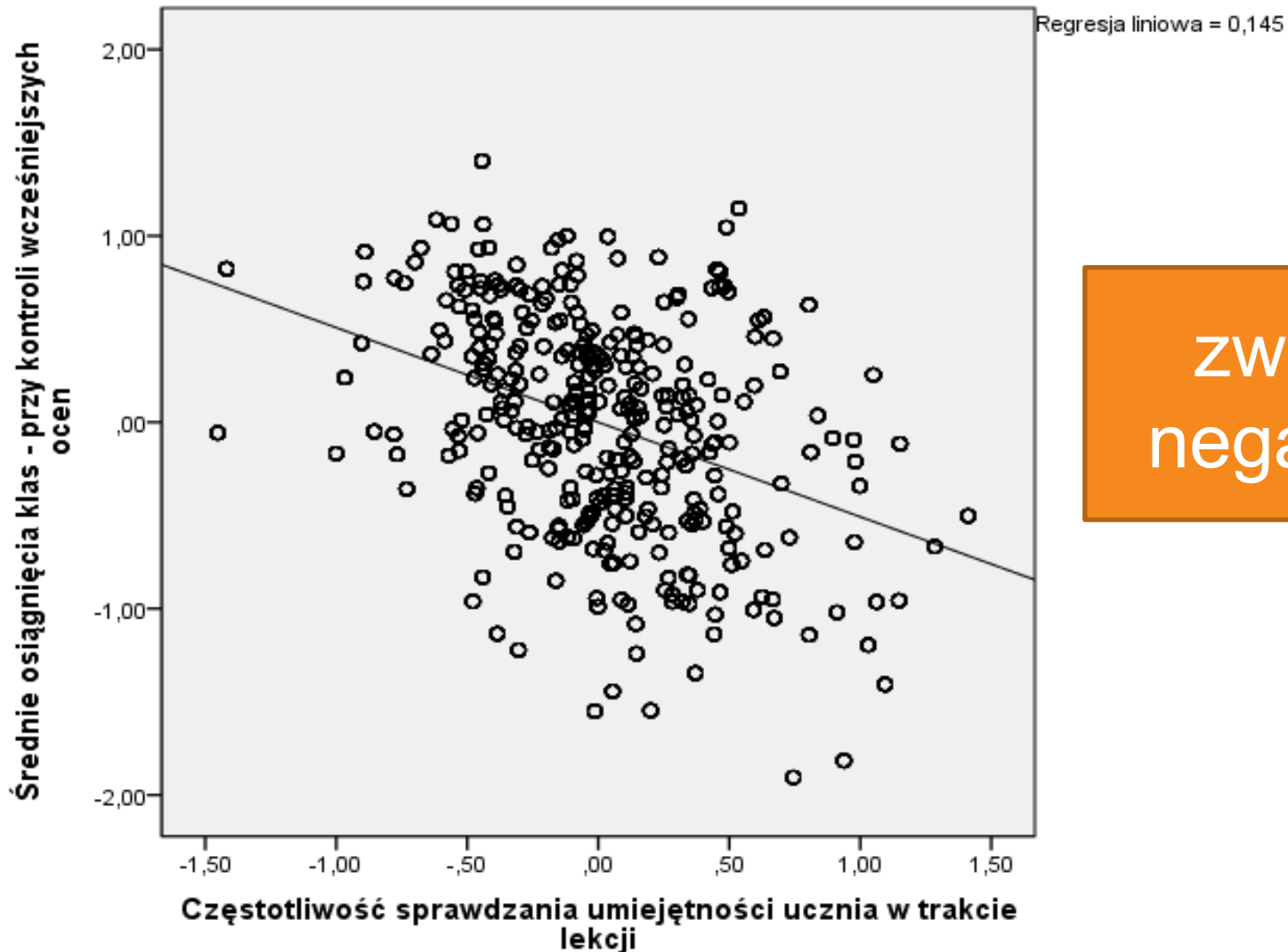
Częstotliwość sprawdzania umiejętności ucznia w trakcie lekcji

związek
negatywny

Częstotliwość sprawdzania umiejętności ucznia w trakcie lekcji

związek
negatywny

Region 1

Poziom klasy i nauczyciela (poziom 2)

Realizacja PP

Intensywność sprawdzania wiedzy

Sprawdzanie wypowiedzi przez formy pisemne

Zadowolenie z pracy nauczyciela

Poziom ucznia (poziom 1)

SES

Akademicki obraz ja

płeć

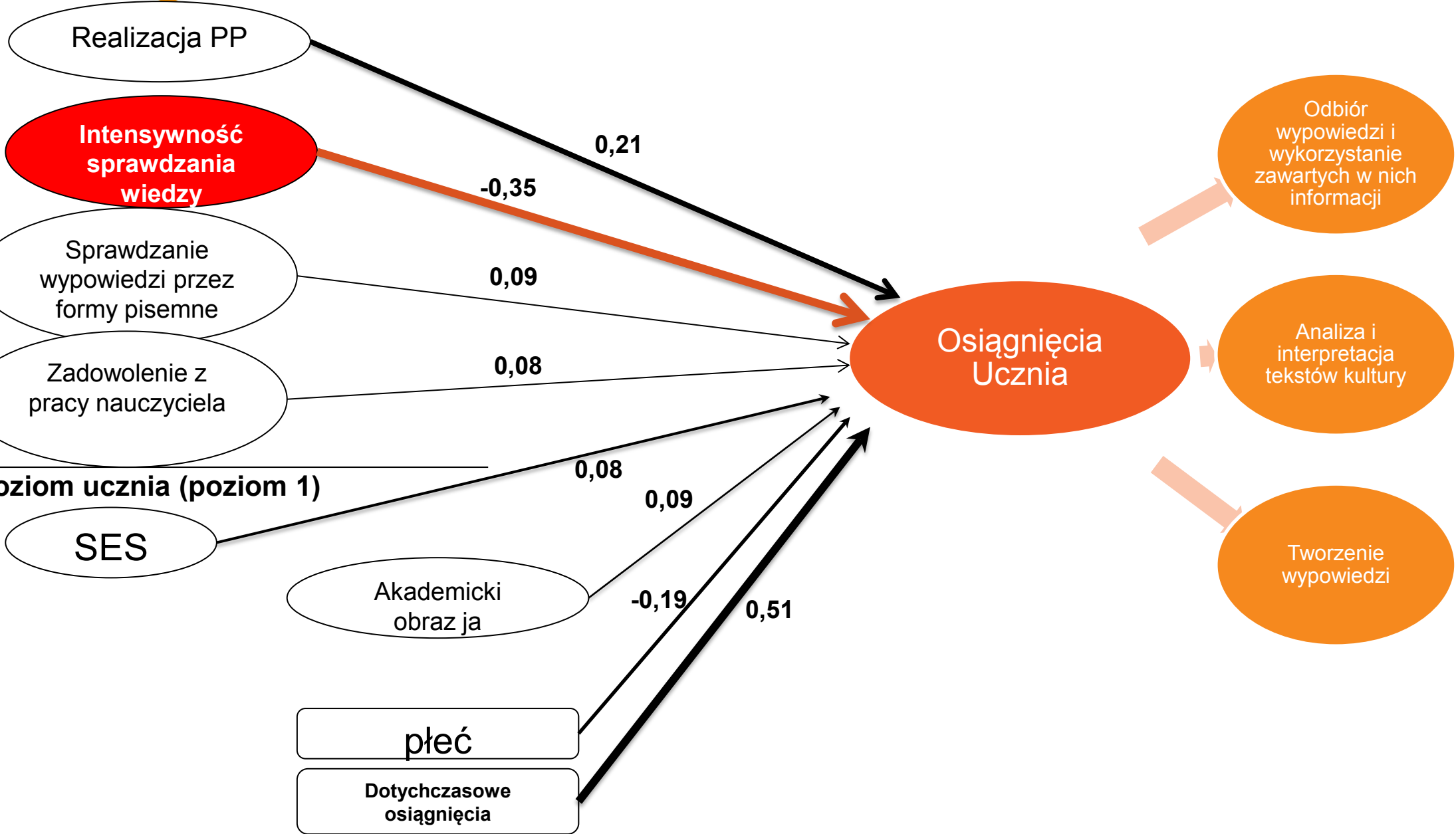
Dotychczasowe osiągnięcia

Osiągnięcia Ucznia

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji

Analiza i interpretacja tekstów kultury

Tworzenie wypowiedzi

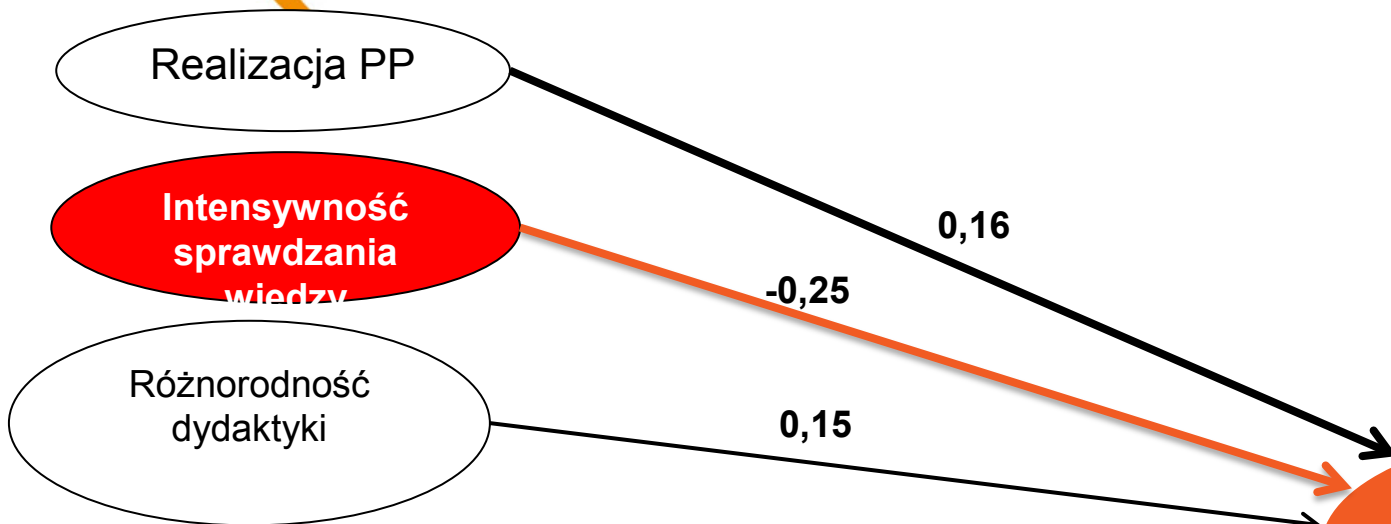

REGION 1				
Predyktory	β	SE	p	Interpretacja
Efekty stałe				
Zmienne z „poziomu indywidualnego”				
Oceny uczniów z poprzednich okresów	0,505	0,019	,000	Istotna i silna relacja
Płeć (0-dziewczyna, 1-chłopak)	-0,190	0,029	,000	Istotna i umiarkowanie silna relacja
Samoocena jako ucznia j. polskiego	0,085	0,018	,000	Istotna lecz słaba relacja
Status społeczno-ekonomiczny	0,077	0,017	,000	Istotna lecz słaba relacja
Zmienne z „poziomu klasy”				
Realizacja podstawy programowej	0,206	0,032	,000	Istotna i umiarkowanie silna relacja
Intensywność sprawdzania wiedzy podczas lekcji	-0,347	0,075	,000	Istotna i umiarkowanie silna relacja
Sprawdzanie wypowiedzi przez formy pisemne	0,094	0,031	,003	Istotna lecz słaba relacja
Zadowolenie z pracy nauczyciela	0,080	0,031	,010	Istotna lecz słaba relacja
Różnorodność dydaktyki na lekcji	0,139	0,078	,075	Relacja na granicy istotności
Status społeczno-ekonomiczny klasy	0,128	0,066	,055	Relacja na granicy istotności
Przygotowanie do egzaminu gimnazjalnego	0,120	0,072	,095	Relacja na granicy istotności
Efekty losowe				
Reszta	0,380		,000	Istotna relacja
Wariancja poziomu drugiego	0,120		,000	Istotna relacja

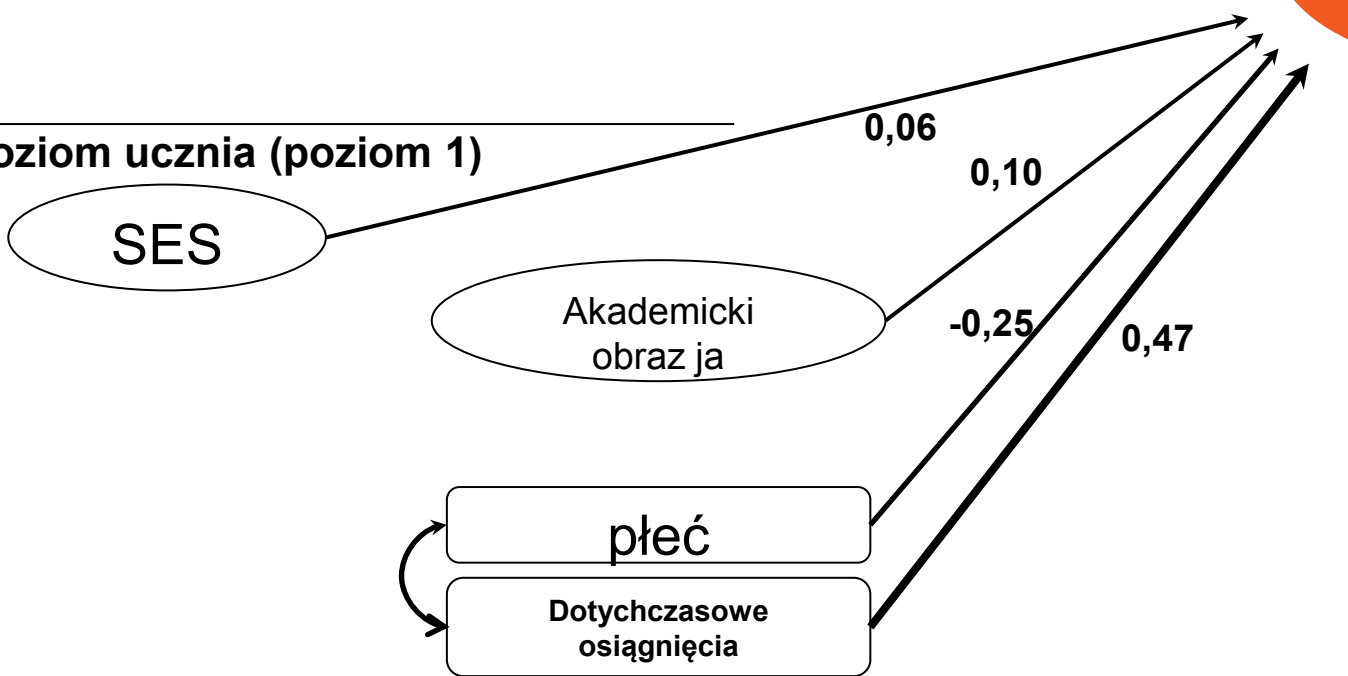

Region 2

Poziom klasy i nauczyciela (poziom 2)

Poziom ucznia (poziom 1)

Osiągnięcia Ucznia

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji

Analiza i interpretacja tekstów kultury

Tworzenie wypowiedzi

Predyktory	β	SE	p	Interpretacja
Efekty stałe				
Zmienne z „poziomu indywidualnego”				
Oceny uczniów z poprzednich okresów	0,465	0,021	,000	Istotna i silna relacja
Płeć (0-dziewczyna, 1-chłopak)	-0,249	0,032	,000	Istotna i umiarkowanie silna relacja
Samooceńca jako ucznia j. polskiego	0,099	0,021	,000	Istotna lecz słaba relacja
Status społeczno-ekonomiczny	0,057	0,019	,003	Istotna lecz słaba relacja
Motywacja uczniów do nauki języka polskiego	-0,033	0,018	,070	Relacja na granicy istotności
Zmienne z „poziomu klasy”				
Realizacja podstawy programowej	0,158	0,029	,000	Istotna i umiarkowanie silna relacja
Intensywność sprawdzania wiedzy podczas lekcji	-0,277	0,080	,001	Istotna i umiarkowanie silna relacja
Różnorodność dydaktyki na lekcji	0,146	0,075	,054	Relacja na granicy istotności
Efekty losowe				
Reszta	0,395		,000	Istotna relacja
Wariancja poziomu drugiego	0,103		,000	Istotna relacja

	REGION 1		REGION2	
Zmienne z „poziomu indywidualnego”	beta	beta*	beta	beta*
Oceny uczniów z poprzednich okresów	0,505	-	0,465	-
Płeć (0-dziewczyna, 1-chłopak)	-0,190	-0.431	-0,249	-0.487
Samooceńca jako ucznia j. polskiego	0,085	0.289	0,099	0.308
Status społeczno-ekonomiczny	0,077	0.195	0,057	0.163
Zmienne z „poziomu klasy”				
Realizacja podstawy programowej	0,206	0.188	0,158	0.136
Intensywność sprawdzania wiedzy podczas lekcji	-0,347	-0.395	-0,277	-0.224
Sprawdzanie wypowiedzi przez formy pisemne	0,094	0.106	-0,014	-0.025
Zadowolenie z pracy nauczyciela	0,080	0.064	0,024	-0.001
Różnorodność dydaktyki na lekcji	0,139	0.095	0,146	0.181
Status społeczno-ekonomiczny klasy	0,128	0.191	0,006	0.052
Przygotowanie do egzaminu gimnazjalnego	0,120	0.120	-0,075	-0.060
Strategie dydaktyczne	0,033	0.097	0,106	0.042
Stopień zintegrowania klasy	0,022	0.073	0,000	0.083
Kształcenie umiejętności wyszukiwania informacji	0,010	-0.016	-0,055	-0.058
Zachęcanie uczniów do czytania	0,005	0.051	-0,033	-0.046

entuzjaści edukacji

4. Wnioski

Wnioski

- • Rezultaty badania, uzyskane choćby i w oparciu o najbardziej wysofistykowane modele analityczne, są jedynie statycznym obrazem szkolnej rzeczywistości;
- Modelowanie pozwala na przynajmniej częściowe pokazanie roli dydaktyki, ale konieczna jest ostrożność przy wnioskowaniu przyczynowo-skutkowym;
- Obraz wpływu czynników dydaktycznych na kompetencje uczniów wyłaniający się z różnych części badania jest niejednorodny:
 - To, co wymaga podkreślenia to znaczenie różnorodności dydaktyki (pozytywne), częstotliwości sprawdzania wiedzy (negatywne) i realizacji podstawy programowej (pozytywne);

entuzjaści edukacji

Dziękuję za uwagę

„Badanie jakości i efektywności edukacji oraz instytucjonalizacja zaplecza badawczego”

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Instytut Badań Edukacyjnych
ul. Górczewska 8, 01-180 Warszawa
tel.: (22) 241 71 00, e-mail: ibe@ibe.edu.pl